

ល្បិចថ្មី ឬ ជា មនោ ជា អ្នកស្នេហាជាតិ របស់ លោក ហ៊ុន-សែន ?

សំណើរ តាមលិខិត របស់ លោក ហ៊ុន-សែន ដល់ អគ្គលេខាធិការ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (អ.ស.ប.) មហាអំណាច នៃបស្ចឹមប្រទេស មាន បារាំង អង់គ្លេស និង សហរដ្ឋអាមេរិក សូមខ្ចីផែនទីកម្ពុជា¹ ដែល សព្វ សម្តេច សីហនុ ធ្វើជូន ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៤ ដើម្បី បញ្ជាក់ប្រាប់ ថាជាផែនទី របស់រាជាណាចក្រ កម្ពុជា ហើយ សូមអោយគេ ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ និង សូមស្នើរ ដល់ អ្នកទទួលលិខិត ទាំងនោះ អោយជួយ ដោះស្រាយ តាមមធ្យោបាយបច្ចេកទេស អំពី បញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម នេះ នាំឲ្យខ្មែរ មានការភ្ញាក់ផ្អើលជាខ្លាំង ហើយ សួរជាសំនួរ ឯកឯងថា តើ ជាល្បិច ឬ ជា មនោ (conscience) ជា អ្នកស្នេហាជាតិ របស់ លោក ហ៊ុន-សែន ?

ចំពោះ អ្នកសង្ស័យ

គេគិត មានជំនឿបន្តិចបន្តួច សោះឡើយ ដោយដកយកការពិសោធ ជាទន្ទឹការណ៍ ព្រោះ ហ៊ុន-សែន ជា មនុស្សខូច មានល្បិចបោកប្រាស់ ហើយមិនដែលគោរពកិច្ចសន្យាណាមួយឡើយ សម្បី កិច្ចព្រមព្រៀង សន្តិភាព ២៣ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ គាត់មិនគោរព ផង ចុះត្រឹមតែ ជា យោបល់តាមធម្មតា ជាបច្ចុកទេស របស់ប្រទេស ខាងលើនេះ ដែល គាត់ស្នើរឲ្យជួយនោះ តើវាមានតម្លៃអ្វី ចំពោះគាត់។ រាល់ការបោះឆ្នោត គាត់គិតតែពី ប្តូរយកសន្តិកឆ្នោត រហូតហ៊ានសម្លាប់ខ្មែរគ្នាឯង ដើម្បីយកឈ្នះ ចុះហេតុអ្វីគាត់ សុខចិត្ត អោយ គេដឹងច្បាស់ ថាគាត់បន្តផែនទី ៤ យៀកណាម ចំណេញ លើខ្មែរ។ ការនេះ មានតែគាត់ចង់ធ្វើ អត្ថយាតកម្ម ?

ការដែលគាត់កំពុងធ្វើ គឺគ្រាន់តែគាត់ចង់ពន្យារពេល រកមធ្យោបាយថ្មី ជាមួយ យៀកណាម ដែលជា បំពង់ដង្ហើម របស់គាត់ ដើម្បី សម្អាតខ្មែរ ឲ្យមិនមាន លែងហ៊ានប្រកែក គរា បញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម។ បើយើងមើលមិនឆ្ងាយ គឺហាក់បីដូចយើងគាត់ កំពុងចង់ ចេញពីទ្រុង យៀកណាម តែការពិត អ្វីដែលគាត់កំពុងធ្វើ គឺគាត់ទទួល អធិបញ្ជា (ordre formel) ពី យៀកណាម ព្រោះ យៀកណាម ដឹងច្បាស់ថា ប្រទេស បារាំង ក្តី អង់គ្លេស ក្តី អាមេរិកាំង ក្តី និង អង្គការសហប្រជាជាតិ គ្មានពេលវេលា មកគិត

¹ ផែនទីក្រុមភូមិសាស្ត្រភ្នំពេញចិនដែលមានខ្នាត ១/១០០ ០០០។

ល្បិចថ្មី ឬ ជា មនោ ជា អ្នកស្នេហាជាតិ របស់ លោក ហ៊ុន-សែន ?

បញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម នោះឡើយ លើកលែងតែ រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ដាក់ពាក្យ បណ្តឹង ជាផ្លូវការទៅតុលាការអន្តរជាតិ ឬ សូម អ.ស.ប. សើវើ កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិ ភាព ២៣ តុលា មកពិនិត្យឡើយវិញ ក្នុងវិស័យព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម។ ពុំនោះទេ គេ ទុក សំណើ ហ៊ុន-សែន ជាល្បិច សំរាប់ដោះស្រាយ បញ្ហា នយោបាយ ផ្ទៃក្នុងខ្មែរ តែ ប៉ុណ្ណោះ បើគេយកចិត្តទុកដាក់ នឹងអាចនាំគេ ក្លាយជាប្រទេសចាញ់បោក ហ៊ុន- សែន ព្រោះ មនុស្សនេះ គ្មានតម្លៃជាអ្នកដឹកនាំ គេជឿបាននោះឡើយ។

ពិតហើយ អាចគេ រកឃើញផែនទីខ្មែរ ឃើញ ហើយប្រគល់ ៤ រដ្ឋាភិបាលខ្មែរ តែគេមិន បញ្ជូន អ្នកឯកទេស របស់គេ មកជជែក រកការពិតជា វៀតណាម ព្រោះជារឿងច្បាប់ អន្តរជាតិ ដូច្នោះ មានតែ អ.ស.ប. និង តុលាការអន្តរជាតិ ដែលអាចធ្វើបាន បើមាន ពាក្យបណ្តឹង ពីរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ដូចក្នុងសម័យ សម្តេច សីហនុ ខ្មែរយើងធ្លាប់ប្តឹង វៀត ណាម ខាងត្បូង និង កងទ័ពអាមេរិកាំង ទៅ អ.ស.ប. ពីបទ បំពានបូរណភាពទឹក ដី ខ្មែរ ហើយ នៅពេល នោះ អ.ស.ប. គេបង្កើត គណៈកម្មាធិការមួយ មក ស៊ើបអង្កេត នៅក្នុងដំបូងដែលមានកើតវិបត្តិ។ បើ ហ៊ុន-សែន មាន សន្តានចិត្ត ល្អមែន គឺ គាត់ ត្រូវយក នីតិវិធី បែបនេះឯង ព្រោះបញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម វាមិនអាច រក ដំណោះស្រាយតាមទ្វេភាគីបាននោះឡើយ ព្រោះ វៀតណាម ជា ភាគី គ្មានសន្តានចិត្ត ល្អ នោះទេ។ មហិច្ឆិតា រាប់សត្រូវគ្នា របស់ គេ គឺ លេបទឹកដីខ្មែរទាំងមូល ព្រោះ គេ ទុក ទឹកដីនេះ ជា «ទំហំដែនដីអាយុជីវិត» ប្រជាជនយួន។ ដូចម្តេច ខ្មែរ អាច ដោះ ស្រាយ បញ្ហាព្រំដែន ជាមួយ អ្នកជិតខាង ដែលមាន មហិច្ឆិតា បែបនេះ កើត ? នេះ ជាសច្ចៈធម៌ នៃប្រវត្តិសាស្ត្រ ព្រោះប្រវត្តិសាស្ត្រ មិនបានបង្ហាញ ម្តងណាឡើយ ថា វៀត ណាម ជាមិត្តល្អ របស់ខ្មែរ។ វៀតណាម កំពុង អោយ ហ៊ុន- សែន សណ្តាំ ស្មារតីខ្មែរ អោយ ដេកភ្លឹក បណ្តែត អារម្មណ៍ លើ របស់ដែលគ្មានសង្ឃឹម បន្ថែមពេលវេលា ៤ វៀតណាម បន្តនយោបាយ យួនភារុប្បនីយកម្ម នៃសកម្មជា គឺ លេបទំពារកម្ពុជា អោយល្អិត ក្នុងក្រពះ «សហព័ន្ធតណ្តូចិន» តាមរយៈឆ្កាមរបស់វា គឺ របប ហ៊ុន-សែន។

ចំពោះ អ្នកជឿផ្តាប់មុខ

ហ៊ុន-សែន អាចរកដំណោះស្រាយ បញ្ហា ព្រំដែន ជាមួយ វៀតណាម បាន ក្នុងឯកភាព ឥណ្ឌូចិនតែមួយ គឺ ខ្មែរ-យួន រួមរស់ក្រោមដំបូលជាមួយគ្នា។ វៀតណាម ជាអ្នកមាន គុណ លើប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ បានលើកទ័ពមកជួយខ្មែរ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩ រំលំ រដ្ឋអំណាច « កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ » ក្នុងនាម ការត្រួតត្រាអន្តរជាតិ ស្មារតីជាភាគរភាព និង ទំនាក់ទំនងពិសេស ចាត់ទុកជាកែវភ្នែក រវៀង ខ្មែរ-វៀតណាម ជា បងប្អូន រំដោះ កម្ពុជា ជា បងប្អូន អោយផុតពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ខ្មែរ។ សគុណនេះ មិនអាចបំភ្លេច បាន ដូច្នោះ កម្ពុជា ត្រូវមាន ការត្រួតត្រា ចិញ្ចឹមសងគុណ ជនជាតិ យួនបើកទ្វាផ្ទះកម្ពុ

ល្បិចថ្មី ឬ ជា មនោ ជា អ្នកស្នេហាជាតិ របស់ លោក ហ៊ុន-សែន ?

ជា ទទួល យួន ឲ្យករសំនៅ ជា បងប្អូននឹងគ្នា ហើយ ប្រគល់ទឹកដីខ្មែរ មួយចំនួន ដល់ យៀកណាម ជា បំណុលឈាម យោធា យួន ដែលគេ មកស្លាប់ក្នុងសមរម្យមិជ្ឈយ រំដោះខ្មែរ។ ដូច្នោះ ខ្មែរ ត្រូវតែយក ដំណោះស្រាយ យៀកណាម ជា ការតព្វកិច្ចរបស់ខ្មែរ។ ឧទាហរណ៍ ជាក់ស្តែង ដូច វ៉ា-គីមហុង ហោ-ណាំហុង ជារដ្ឋមន្ត្រីខ្មែរ តែនាំគ្នាការពារ យៀកណាម ដូចគាត់ ការពារប្រយោជន៍ ម៉ែដី គាត់។

ហ៊ុន-សែន ខ្ចីផែនទី ដែលដកល់ទុកនៅ អ.ស.ប. ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៤ សំរាប់ បញ្ជាក់៤ ពួក ខ្មែរអ្នកជ្រុលនិយម ៤អស់ចិត្ត ថា ផែនទី ដែល វ៉ា-គីមហុង យកមកប្រើ គឺ វាដូចគ្នានឹង ផែនទីរបស់ សម្តេច សីហនុ នោះឯង។ បើខុសគ្នា គឺមានតិចតួចណាស់ ដែល វ៉ា-គី មហុង ហៅថាដំបន់ «ស» ដែលខ្មែរ កំពុងបន្ត ដោះស្រាយ ជាមួយ យៀកណាម។ ដូច្នោះ លោក ហ៊ុន-សែន គាត់មាន មនោចិត្ត ជាអ្នកសេចក្តីស្នេហាជាតិ ចង់ដោះស្រាយ ឲ្យស្រឡះ នៃបញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម ក្នុង ស្មារតី ជាភាគរភាព ដើម្បីរក្សា សន្តិ ភាព ក្នុងដំបន់ឥណ្ឌូចិន ចោទគង់រង់ ជានិច្ចកាល។ ក្នុង ដំណោះស្រាយបន្ថែមក្នុង ឆ្នាំ ២០០៥ ជួនកាល ខ្មែរខាត ជួនកាល យៀកណាម ខាត តែត្រូវតែហ៊ាន អាកាត់ដើម្បី បញ្ចប់ ទំនាស់ ជាស្ថាពរ។ បើគ្មាន សម្តេច តេជោ ហ៊ុន-សែន ជា មហាបុរសខ្មែរ តើ មាន នរណា ហ៊ានយកបញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម មកធ្វើ ?

ចំពោះ អ្នកចាំមើល

ជា ខ្មែរ មានជំនឿ លើ វប្បធម៌សន្តិភាព រវាង សម-រង្សី ជាមួយ ហ៊ុន-សែន ថាលោកទាំង ពីរ ចង់ពិនិត្យឡើងវិញ នូវបញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម។ ដូច្នោះ ការណ៍ នេះ វាជា រូប ភាពជារដ្ឋមាន កើតចេញពី វប្បធម៌សន្តិភាព ហេតុនេះ ត្រូវនាំគ្នាចាំមើល អនុភាព ជា វិជ្ជាមាន ដែលនឹងអាចមានបន្តទៅមុខទៀត។ ដូច លោក អុំ-សំអាត, តំណាងគណ បក្សសង្គ្រោះជាតិ ក្នុង រដ្ឋសភា លាង-រុន, ថ្លែងថា បើ លោក ហ៊ុន-សែន មាន សន្តាន ចិត្ត ល្អមែន ក្នុងរឿង ព្រំដែន នេះ គឺ គាត់ នឹងក្លាយជា វិរបុរសជាតិខ្មែរ។

ដូច្នោះ អ្វីដែលជា ដើមកំនិត ល្អ ដើម្បី ប្រយោជន៍ជាតិ ខ្មែរយើង ត្រូវតែស្វាគមន៍នាំគ្នា ជួយវា ចោទកើតជាផល កុំចេះតែរិះគន់ ដើម្បី តែរិះគន់ ប៉ុណ្ណោះ។ រឿងនីមួយៗ វាមាន ពេលវេលា របស់វា ដូច្នោះ ត្រូវទុកពេលវេលា វិវាសន មុននឹងមានប្រតិកម្ម។ បើ លោក សម-រង្សី និង ហ៊ុន-សែន រួមគ្នា ដោះស្រាយ ដោយមានជំនួយ ពី សហគមន៍ អន្តរជាតិ ថែមទៅទៀត ច្បាស់ជា នឹងមានដំណោះស្រាយ មួយ ប្រកបដោយ យុត្តិធម៌ ដល់ ប្រជា ជាតិខ្មែរ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

មតិទាំងបីខាងលើនេះ សុទ្ធតែមានទន្ទឹកទន្ទាត់ របស់វា ទី១ គ្មានជំនឿ ទៅលើលោក ហ៊ុន-សែន, ទី២ ទុក ដើមគំនិត លោក ហ៊ុន-សែន ជា មធ្យោបាយការពារជាតិ, ទី៣ខ្មែរ ត្រូវ ចាំមើលសិន ព្រោះវា ជា ដើមគំនិត មានសារៈសំខាន់ ដែលអាច មាន ការយល់ស្របគ្នា យ៉ាងទូលាយ រវាងខ្មែរ និង ខ្មែរ។

ចំពោះ យៀកណាម បច្ចុប្បន្ន គេលែងទុកខ្សែសីមា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម ជាខ្សែព្រំ ដែន រវាង ប្រទេសនឹងប្រទេស ទៀតហើយ ព្រោះប្រជាជនគេ ចូលមករស់នៅក្នុងស្រុក ខ្មែរ រាប់លាន នាក់ ដូច្នោះ ខ្សែសីមានេះ ជា ព្រំដែន ដំបូង រដ្ឋបាល របស់ មហាយៀកណាម តែប៉ុណ្ណោះ។ ខ្សែសីមា គេគូស ដើម្បី ហាមឱកាស ប្រជាជនខ្មែរ កុំអោយដើរចូល ក្នុង ដំបូងយៀកណាម ជាដាច់ខាត តែប្រជាជនយួន អាចដើរចូល ក្នុងដំបូងកម្ពុជា តាម សេរី ដែល យៀកណាម គេទុកជាដំបូងសេដ្ឋកិច្ចថ្មី សំរាប់ ប្រជាជន យៀកណាម ដែល មាននៅក្នុងទស្សនៈជាតិយួន តាំងពី សត្វរក្ស ទី ១៦ មក ម្ល៉េះ ដែលយួន គេឲ្យឈ្មោះថា « ណាមទៀន» មានន័យថា «កិច្ចភាពទីទម្លាយរកដីថ្មី» ដើម្បីផ្សំជា «ទំហំដែនដីអាយុ ជីវិត» សំរាប់ ជនជាតិយួន។

បើចាំ យៀកណាម ចូលរួម ដោះស្រាយ បញ្ហា ព្រំដែន គឺដូចជា នាំគ្នាចាំមើល យៀកណាម ប្រគល់ ទឹកដី កម្ពុជាក្រោម ឲ្យមកខ្មែរ វិញ នោះឯង។ ហើយ បើនាំគ្នា ចាំមើល ផល នៃ ដើមគំនិត លោក ហ៊ុន-សែន ត្រូវខ្មែរយើង ឆ្លើយនឹងសំណួរថា លោក ហ៊ុន-សែន ជា នរណា ? ហើយ បើ មិនជឿ លោក ហ៊ុន-សែន និង យួន ថាមិនអាចរកដំណោះស្រាយ ប្រកបដោយយុត្តិធម៌ចំពោះខ្មែរ តែនាំគ្នា ដេកចាំ ការបោះឆ្នោត គឺដូចជា ទុកឲ្យយួន បន្តនយោបាយ «កិច្ចភាពទីទម្លាយរកដីថ្មី» នោះឯង។

ពុទ្ធដីកា៖ «អត្ថាហិ អត្ថនោ នាថោ» ប្រែថា ខ្លួនទីពឹងខ្លួន គឺជាជនរុញមួយ ដែលចាក់រុញ មនុស្ស ខិតខំប្រឹងកិតពិចារណា ដើម្បីរំដោះខ្លួន ពីទុក្ខក្នុងលោកនេះ និងរកផ្លូវទៅ ឋាននិព្វាន។

ទុក្ខ របស់ខ្មែរ បច្ចុប្បន្ន គឺ អាណានិគមយួន និង របបផ្តាច់ការ វិធាន ឋាននិព្វាន ដែរ ខ្មែរ ចង់ទៅដល់ គឺជា ឋាន លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរី ហើយ ការខិតខំខ្មែរ គឺ នាំគ្នាធ្វើ សកម្មភាព គ្រប់បែបយ៉ាង ប្រឆាំងនឹងអ្វី ដែលនាំឲ្យជាតិស្លាប់។

ហ៊ុន-សែន ក្តី សម-រង្សី ក្តី គ្រាន់តែជា ស្រមោល នៃដំណោះស្រាយ តែប៉ុណ្ណោះ។ នេះ ជាស ច្នៃធម៌ កើតចេញពីការពិសោធ តាំងពី ឆ្នាំ ១៩៩១ មកម្ល៉េះ។

ល្បិចថ្មី ឬ ជា មនោ ជា អ្នកស្នេហាជាតិ របស់ លោក ហ៊ីន-សែន ?

